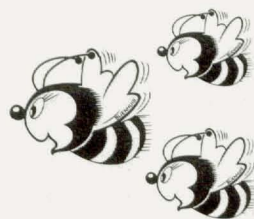

Na verloop van tijd zwellen ze op en worden dan halfbolvormig naar buiten gestulpt. Komen de dieren tegen het einde van het seizoen nestgangen te kort dan schrikken ze er niet voor terug om nestgangen van andere dieren, inclusief hun soortgenoten, helemaal leeg te ruimen en er zelf in te beginnen.

Vijanden

Tronkenbijen hebben last van zeer slanke sluipwespen met korte legboor, zogenaamde hongerwespen (*Gasteruption*). Ze hebben ook een eigen koekoeksbij, namelijk *Stelis breviuscula*, die sprekend op haar gastvrouw lijkt. Bovendien is er een kleine slanke knotswesp, *Sapygina decemguttata*, die graag eitjes naar binnen smokkelt in het nest van een tronkenbij. Het dier is te herkennen omdat het altijd platgedrukt met de kop in de richting van de nestgang van haar gastvrouw zit en een tiental hele kleine geelwitte vlekjes op de flanken van het achterlijf heeft. De larve van deze wespjes eten het ei van de gastvrouw op en daarna de stuifmeelvoorraad. In ons land is tot nu toe het verspreidingsgebied van deze knotswespen veel minder groot dan het voorkomen van de tronkenbij zou doen vermoeden.

IMKERSSHOP 'HET BIJENHUIS'

Een imker met verstand
wordt bij Het Bijenhuis vaste klant

Voor snelle bestelservice

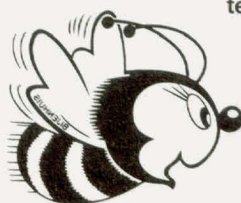
tel 0317 422 733

fax 0317 424 180

e-mail bijenhuis@vbnn.nl

Grintweg 273

6704 AP Wageningen

online winkelen bij www.vbnn.nl

302

Plant en Bij

bijen

SAMENWERKING

Infogids drachtverbetering

Frans Janssen, coördinator commissies Drachtplanten

In de tachtiger jaren hebben de vijf imkerorganisaties ieder voor zich informatiegidsen over drachtverbetering samengesteld en uitgebracht. Deze zijn momenteel op heel wat punten gedateerd. Een goede aanleiding om iets nieuws op te zetten, maar dan samen! Een gids voor heel imkerend Nederland. Dankzij een voortreffelijke samenwerking van de commissies Drachtplanten is er nu een fonkelnieuwe gids. Om veel papier en geld te sparen is de gids tegen kostprijs op CD-rom verkrijgbaar en bovendien is hij te raadplegen op internet.

De bedoeling van deze informatiegids

Drachtverbetering in ons land is nodig. Niet alleen voor de honingbijen, maar voor de gehele entomofauna. De infogids wil vooral een 'helpdesk' zijn voor verenigingen of particulieren die mogelijkheden zien om – en dat is vaak het probleem – samen met landeigenaren of lokale overheden, inzaai en/of inplant van nectar- en stuifmeelproducerende

gewassen, struiken of bomen te realiseren. Behalve vakkennis vereist dit ook en vooral een juiste benadering van personen of instanties. Deze gids biedt hiervoor een groot scala aan mogelijkheden, voorbeelden voor subsidieaanvragen, zaadlijsten, bloeikalenders zonder dat voor elk onderdeel een apart handboek geraadpleegd hoeft te worden. Ik hoop dat er veel gebruik van gemaakt wordt. Behalve aan de Commissies Drachtverbetering die het 'ruwe' materiaal aanleverden, een bijzonder woord van dank aan Aat Rietveld en Piet van Schaik, met wie ik op bijzonder prettige wijze de selectie, correctie en redactie heb mogen voeren. Wanneer u €5,- overmaakt op giro 40.35.83 t.n.v. A. Rietveld, Bocht 42, Breda, o.v.v. 'CD-rom drachtverbetering', wordt u de diskette plus inhoudsopgave toegestuurd.

Zie ook de 'infogids Drachtverbetering op: info@bijenhouders-zlto.nl of www.bijenhouden.nl onder het kopje 'dracht'